

Lek. Ewa Drozdowicz-Jastrzębska

**Ocena objawów klinicznych i markerów biologicznych depresji u
kobiet po porodzie**

**Rozprawa na stopień doktora nauk medycznych i nauk o zdrowiu
w dyscyplinie nauki medyczne**

Promotor: dr hab. n. med. Maria Radziwoń-Zaleska

Promotor pomocniczy: dr n. med. Michał Skalski

Katedra i Klinika Psychiatryczna Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

Obrona rozprawy doktorskiej przed Radą Dyscypliny Nauk Medycznych
Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

Warszawa 2023

Rozdział 1. Streszczenie w języku polskim

Ocena objawów klinicznych i markerów biologicznych depresji u kobiet po porodzie

Zaburzenia psychiczne w okresie poporodowym stanowią wyzwanie dla systemów opieki zdrowotnej na całym świecie. Na przestrzeni ostatnich lat poznano wiele czynników ryzyka wystąpienia depresji po porodzie, ale ocenia się, że jej wykrywalność jest niska i wiele przypadków pozostaje niezdiagnozowanych. Wciąż trwają badania dotyczące poszukiwania biomarkerów, czyli substancji, które mogłyby wspomóc diagnostykę molekularną depresji u kobiet po porodzie oraz pomóc w przewidywaniu ryzyka rozwoju choroby, jej nawrotu, a także oporności na leczenie. Wśród potencjalnych substancji wymienia się niektóre hormony (estradiol, progesteron, kortyzol) oraz białka związane ze stanem zapalnym.

Obraz kliniczny depresji po porodzie zasadniczo nie różni się od depresji w innych okresach życia, wykazano częste rozpowszechnienie objawów lęku i zaburzeń snu, co przekłada się na istotne implikacje kliniczne.

Nieleczona depresja wywiera negatywny wpływ na zdrowie matki oraz dziecka – zaburza tworzenie relacji matka-dziecko, zwiększając ryzyko wystąpienia zaburzeń psychicznych w dalszym życiu.

Celem prezentowanego badania jest ocena objawów klinicznych i markerów biologicznych depresji u kobiet we wczesnym okresie poporodowym.

Do badania włączono 119 kobiet, które odbywały poród w I Katedrze i Klinice Położnictwa i Ginekologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego w latach 2013-2016. Wszystkie pacjentki zostały zbadane przy zastosowaniu skal psychometrycznych: Skali Depresji Hamiltona (HDRS), Edynburskiej Skali Depresji Poporodowej (EPDS), Skali Lęku Hamiltona (HAM-A) oraz Ateńskiej Skali Bezsenności (AIS).

Wykonano oznaczenia następujących markerów biologicznych: estradiolu oraz interleukin 6 i 10.

Ocenę stanu psychicznego i badania laboratoryjne wykonano jednorazowo, 24-48 godzin po porodzie.

Największy wpływ na ryzyko wystąpienia po porodzie depresji wg HDRS miały: wyższa punktacja w HARS oraz występowanie bezsenności (wg AIS).

Największy wpływ na ryzyko wystąpienia po porodzie depresji wg EPDS miały: wyższa punktacja w HARS oraz stan cywilny.

Kobiety spełniające kryteria depresji wg HDRS częściej spełniały kryteria bezsenności (wg AIS).

Pacjentki, które zgłosiły depresję w wywiadzie częściej po porodzie spełniały kryteria depresji (wg HDRS i EPDS), ale różnice nie były istotne statystycznie.

Nie stwierdzono istotnych różnic w stężeniach estradiolu, IL-6 i IL-10 u kobiet z depresją i bez depresji po porodzie (wg HDRS i EPDS).

Nie stwierdzono istotnych różnic w stężeniach estradiolu, IL-6 i IL-10 u kobiet z bezsennością i bez bezsenności po porodzie (wg AIS).

Nie stwierdzono związku między stężeniem estradiolu, IL-6 i IL-10 a punktacją w Skali Lęku Hamiltona.

Pacjentki, które zgłaszały bezsenność w ciąży istotnie częściej spełniały kryteria bezsenności (wg AIS) po porodzie.

Kobiety, u których stwierdzono bezsenność po porodzie (wg AIS) uzyskiwały wyższą punktację w Skali Lęku Hamiltona.

Stwierdzono istotną zmianę w zakresie ustąpienia objawów RLS, jaka nastąpiła po porodzie względem okresu ciąży.

Nie stwierdzono związku między występowaniem objawów RLS w okresie ciąży i po porodzie a depresją po porodzie (wg HDRS i EPDS).

Nie stwierdzono związku między występowaniem po porodzie depresji (wg HDRS i EPDS) i bezsenności (wg AIS) a czynnikami takimi jak wiek, wykształcenie, źródło dochodu, liczba wcześniejszych ciąży i porodów, rodzaj porodów, karmienie piersią i poród przedwczesny.